

Мохова Юлія,

кандидат наук з державного управління,
доцент магістратури державного управління Центру післядипломної освіти,
Донецький національний технічний університет,
м.Покровськ

РОЗВИТОК ПРОЦЕСІВ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ ТА ЦЕНТРАЛЬНОЇ АЗІЇ

Конкуренентоспроможність управлінських та соціально-економічних систем в сучасних умовах визначається впровадженням і використанням новітніх інформаційних технологій, цифровим розвитком. Цифровий розвиток передбачає виконання комплексу завдань, що позитивно впливають на економіку, бізнес, суспільство та життєдіяльність країни в цілому: прискорення економічного зростання та залучення інвестицій; трансформація секторів економіки в конкурентоспроможні та ефективні; технологічна та цифрова модернізація державного управління, промисловості та створення високотехнологічних виробництв; доступність для громадян переваг та можливостей цифрового світу; реалізація людського ресурсу, розвиток цифрових індустрій та цифрового підприємництва.

На сьогоднішній день цифровий розвиток є пріоритетним напрямком для будь-якої країни. В Європі та Центральній Азії багато урядів почали надавати юридичні, соціальні та державні послуги через Інтернет. У 2019 році зросла якість та використання цифрових державних послуг: 67% громадян одержують державні послуги через мережу Інтернетом (порівняно з 57% у 2014 році), що свідчить про зручність онлайн-процедур [1].

Для сприяння альтернативним можливостям працевлаштування (віддалена зайнятість, залучення позаштатних співробітників) у Вірменії створено веб-платформу для просування та сприяння можливостям працевлаштування. Інкубаційна підтримка (наставництво та фінансова підтримка) була надана

ідеям стартапів. Запущена програма «Kolba Jobs» для підвищення кваліфікації в Інтернеті на альтернативні роботи.

В Азербайджані запущено онлайн-платформу для всіх електронних послуг, доступних громадянам в умовах карантину. Для зворотного зв'язку з громадськістю щодо коронавірусу та отримання оперативної, надійної та офіційної інформації щодо заходів охорони здоров'я Адміністрацією регіональних медичних підрозділів у партнерстві з Програмою розвитку ООН (ПРООН) та місцевою стартап-компанією Botbox впроваджено бот WhatsApp. Бот WhatsApp може одночасно охоплювати до 1 млн. користувачів і відповідати на будь-які запити менш ніж за одну секунду. В 2020 році бот протестувало понад 10 тис. людей, і близько 2200 користувачів підписалися на онлайн-платформу [2].

В Грузії за підтримки ПРООН в Центрі реагування на надзвичайні ситуації працює 330 бригад швидкої допомоги на базі інформаційних панелей новітніх технологій, які щодня здійснюють до 4500 викликів до осіб з симптомами пандемії.

Для забезпечення безперервності бізнесу, пов'язаного з поточною реформою державного сектору, на дистанційному рівні діє уряд Казахстану. Реформа зосереджується на державних службовцях та на використанні цифрових способів роботи. Заходи щодо забезпечення зайнятості в країні пов'язані із зусиллями з модернізації ринку праці, в основі яких є майбутні навички та цифровізація. Потреба у використанні цифрових послуг виявила низьку цифрову грамотність в країні. За 2 місяці 2020 року оцифровано понад 80% державних послуг, кол-центр E-gov отримав майже 13 млн. дзвінків. ПРООН організувала роботу 450 добровольців у всіх регіонах для сприяння підвищенню цифрової грамотності користувачів державних послуг [2].

В Чорногорії впроваджено інвентаризаційну платформу для медичних товарів з відстеженням у реальному часі закупівель та зносу медичного та захисного обладнання в лікарнях та медичних центрах. Платформа застосовує цифрові інструменти для розробки пакету даних для прискорення виявлення

випадків COVID та повідомлення про ситуацію, забезпечуючи конфіденційність, захист даних та дотримання прав людини.

У Північній Македонії розроблені електронні платформи та засоби електронного навчання з метою комунікації та обміну інформацією. Створено Інтернет-простір для діалогу державних службовців, а також віртуальне програмування для міських голів, муніципальних радників та муніципального персоналу про кризове керівництво та кризову комунікацію.

Спільно з Європейським космічним агентством та компаніями приватного сектору у Молдові створено цифрові новації з використання міжгалузевих наборів даних в умовах COVID-19 (наприклад, мобільність, споживання електроенергії, Інтернет-трафік) для кращого розуміння та вирішення нових проблем.

В Сербії цифрова грамотність супроводжується цифровими тренінгами «Дані проти коронавірусу» за участі науковців.

У Таджикистані розробляються власні поточні програми з пришвидшення бізнесу для підтримки вразливих проектів молоді, жінок та малого бізнесу в потенційних сферах зростання, таких як роздрібна торгівля через Інтернет, доставка товарів та послуг, цифрові платформи для консолідації надання послуг та переорієнтації малого та середнього підприємництва на задоволення зростаючого місцевого попиту на конкретні товари та послуги. Програми зосереджені на ефективній координації надзвичайних ситуацій в системі охорони здоров'я через цифрову платформу, яка пов'язує центральний та регіональний рівні за допомогою збору, аналізу даних та управління.

У Туреччині програма кризового реагування забезпечила безперервність її навчання і навчальну програму для біженців з допомогою дистанційних технологій.

В Італії за даними щорічного звіту Digital 2019 близько 55 млн. італійців отримують доступ до Інтернету, 35 млн. – працюють у соціальних мережах, що на 2,9% більше порівняно з попереднім роком [3]. Компанії також здійснюють цифрову трансформацію, використовуючи цифрові інновації, такі як штучний

інтелект, блокчейн, соціальні мережі тощо. Інформатизація державного управління демонструє позитивні результати в деяких сферах, наприклад, у відкритих даних, однак загальна цифрова компетентність Італії має низький рівень, послугами електронного уряду громадяни користуються нечасто. Це впливає на якість послуг, що надаються державою.

Таким чином, для національної та глобальної економіки, актуальною є забезпечення ефективності цифрових технологій та посилення їх позитивного впливу на економічне зростання та соціально-економічний розвиток країн. Стратегічною метою уряду є надання послуг віддалено, створення цифрових платформ для соціальних послуг та електронної комерції, подолання розриву у доступі до Інтернету та розробка джерел цифрового фінансування для покращення потоків грошових переказів. Прискорена цифровізація створить нові бізнес-моделі та можливості для цифрового стрибка в традиційних галузях промисловості та державного управління.

Ефективна державна політика щодо розвитку цифрових технологій стимулюватиме розвиток відкритого інформаційного суспільства, як одного з істотних факторів підвищення продуктивності, економічного зростання, створення робочих місць, покращення якості життя громадян, а також досягнення забезпечення сталого розвитку країн ЄС.

Список використаних джерел

1. Digital Public Services. European Commission. URL: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-public-services> (дата звернення 12.05.2020).

2. COVID response: Digital transformation. United Nations Development Programme. URL: <https://www.eurasia.undp.org/content/rbec/en/home/coronavirus/regional-response-to-COVID19/digitaltransformation.html> (дата звернення 12.05.2020).

3. 5 challenges for Digital transformation in Public Administration. URL: <https://www.doxee.com/blog/digital-marketing/digital-transformation-in-public-administration/> (дата звернення 12.05.2020).